

SIKKERHETSDATABLAD

F1 Multi

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europa-parlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 15.05.2014

Revisjonsdato 19.09.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn F1 Multi
 Artikkelnr. 9670
 GTIN-nr. 7054159996700

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon	Beskrivelse: Sementbasert, plastforsterket flislim.
Brukkategorier, nordiske (UCN)	L1040
Kjemikaliets bruksområde	Montering av keramiske fliser og naturstein på underlag av betong, puss, gipsplater, gamle fliser og andre stabile underlag.
Relevant identifiserte bruksområder	SU10 Formulering [blanding] forberedelser og / eller re-emballering SU19 Bygg-og anleggsarbeid SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere) SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere) PC1 Klebemidler, Tetningsmidler PC9 Belegg og Malinger, Fyllstoffer, Spatelmasser, Fortynnere PC10 Bygge- og konstruksjonsprodukter som ikke dekkes andre steder PROC2 Brukes i lukket, kontinuerlig prosess med sporadisk kontrollert eksponering (f.eks prøvetaking) PROC5 Blanding i batch-prosesser for utforming av preparater og artikler (i flere trinn og / eller betydelig kontakt) PROC8b Overføring av kjemikaliet (lasting / lossing) fra / til skip / store beholdere på spesialiserte anlegg PROC9 Overføring av kjemikaliet til små beholdere (spesialtilpasset fyllmetode, inkludert veiing) ERC2 Fremstilling av blandinger ERC8C Utbredt innendørs bruk som fører til binding i eller på en matrise
Bruk det frarådes mot	Laveste anvendelsestemperatur er +6°C, dette gjelder også underlaget.
Standard for næringsgruppering (NACE)	23.650
Kjemikaliet kan brukes av forbrukere	Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	Flisekompaniet AS
Postadresse	Østensjøveien 9
Postnr.	0661
Poststed	Oslo
Land	NORGE
Telefon	+47 22 88 47 10
E-post	Oyvind.Helland-Sora@flisekompaniet.no
Hjemmeside	www.flisekompaniet.no
Org. nr.	929 969 332
Kontaktperson	Jon Lotsberg

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; STOT SE 3; H335;
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Sementen er kromreduert.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portlandsement 30 – 60 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm.
 P261 Unngå innånding av støv.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P313 Søk legehjelp.
 P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.
 P501 Innhold/emballasje leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Helseeffekt	Støv eller sprut fra blandingen kan gi varige øyeskader. Støv kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Produktet er støvredusert. Faren for eksponering av respirabelt støv er derfor sterkt redusert.
Miljøeffekt	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Søl og forurensning bør unngås. I kontakt med vann herder produktet til en fast masse som ikke er biologisk nedbrytbart.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Portlandsement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE3; H335	30 – 60 %
Beskrivelse av blandingen	Sikkerhetsdatabladet angir produktets egenskaper i tørr tilstand. Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Se rubrikk 11 for ytterligere informasjon.		
Komponentkommentarer	Se rubrikk 16 for komplette H-setninger Se rubrikk 16 for komplette H-setninger Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinnhold er mindre enn 0,1 % (partikler <5µm). Produktet er støvredusert. Faren for eksponering av respirabelt støv er derfor sterkt redusert.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt den skadde vekk fra forurensningskilden. Forurensede klær fjernes straks. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Frisk luft. Sørg for frie luftveier, kontakt lege ved vedvarende irritasjon.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Viktig! Skyll straks med vann i minst 15 min. Transporter straks til sykehus eller øyenlege. Fortsett skylling under transport til sykehus.
Svelging	Ved mindre mengder(en munnfull eller mindre): Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Kontakt lege for vurdering. Ved større mengder enn beskrevet ovenfor: Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Søk øyeblikkelig lege. Fremkall ikke brekning.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Irriterer øynene og huden.
Forsinkede symptomer og virkninger	Øyekontakt med sementholdige produkter kan forårsake alvorlige og potensielle og irreversible skader. Kan gi overfølsomhet ved gjentatt kontakt med huden.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Symptomatisk behandling.
Informasjon om klinisk testing	Ikke kjent.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Sementen er kromreduert, men allergiske reaksjoner kan forekomme hos sensibiliserte personer som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromat. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato.
Annen informasjon	Ved tvil eller ved vedvarende symptomer – søk legehjelp. Generell helsekontroll.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Ingen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer.
Farlige forbrenningsprodukter	Ikke relevant.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ingen anbefaling angitt.
Brannsløkkingsmetoder	Bruk sløkketiltak som egner seg for de lokale forholdene og miljøet rundt.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannfolk bør bruke egnet beskyttelsesutstyr.
Annen informasjon	Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Bruk personlig verneutstyr som angitt i rubrikk 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med huden og øynene. Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.
Verneutstyr	Se rubrikk 8.
Nødprosedyrer	Ikke relevant.
For innsatspersonell	Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl samles opp og fjernes som beskrevet i punkt 13.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forvaring	Ingen anbefaling angitt.
Opprydding	Større mengder samles opp og leveres på godkjent mottaksstasjon. Små mengder taes opp mekanisk, unngå støvdannelse.
Annen informasjon	Produktrester leveres mottaksstasjon for farlig avfall.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se rubrikk 1 for nødkontaktinformasjon. Se rubrikk 8 for opplysninger om egnet personlig utstyr. Se rubrikk 13 for opplysninger om avfallshåndtering.
-------------------	---

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Følg bruksanvisningen. Sekker skal håndteres forsiktig og stables godt. Unngå støvdannende håndtering.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Ingen anbefaling angitt.
Tiltak for å hindre brann	Ingen spesielle tiltak nødvendig.
Tiltak for å beskytte miljøet	Unngå støvdannelse.
Råd om generell yrkeshygiene	Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen. Det skal være lett tilgang til vann og muligheter for øyeskylling. God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukket emballasje.
Forhold som skal unngås	Unngå kontakt med fukt og værpåvirkninger.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Ingen spesifikke tiltak eller betingelser er angitt.
Egnet emballasje	Oppbevares i tett tillukket originalemballasje.
Krav til lagerrom og beholdere	Oppbevares tørt. Oppbevares i lukket beholder.
Råd angående samlagring	Ingen særskilte samlagringsråd er angitt.
Luffuktighet	Kommentarer: Lagres tørt.
Lagringsstabilitet	Beste bruksegenskaper innen 1 år fra produksjonsdato.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Les beskrivelse i teknisk datablad/produkt datablad om forberedelse av overflaten før bruk.
Spesielle bruksområder	Montering av keramiske fliser og natursten på underlag av betong, puss, gipsplater, gamle fliser og andre stabile underlag.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

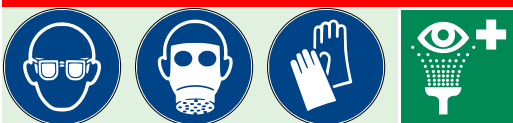
Kommenter hvis forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser skal gjennomføres	Det er ikke angitt behov for forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser.
---	--

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Natursand	CAS-nr.: 14808-60-7	8 t. normverdi: 0,3 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: Totalstøv 8 t. normverdi: 0,1 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: K 7 Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: Respirabelt støv	Norm år: 2016
Sjenerede støv, totalstøv		8 t. normverdi: 10 mg/m ³	Norm år: 2014
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t. normverdi: 5 mg/m ³	Norm år: 2014
Annen informasjon om grenseverdier	Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinnhold er mindre enn 0,1 % (partikler <5µm). Produktet er støvredusert. Faren for eksponering av respirabelt støv er derfor sterkt redusert.		

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering	Normale forsiktighetsregler ved håndtering av kjemikalier skal følges. Bruk egnet verneutstyr.
Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernustyr	Beskrivelse: Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse. Referanser til relevante standarder: EN 166
--------------	---

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt	< 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt	> 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Egnede materialer	Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er) Kommentarer: Gjennomtrengningstid for de nevnte hanskemateriale Fuktig materiale
Håndvernsutstyr	Beskrivelse: Neopren, nitril, polyetylen eller PVC. Referanser til relevante standarder: EN 374
Håndbeskyttelse, kommentar	Sementen er kromredusert, derfor er muligheten for kromallergi redusert. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med nye/nyblandet produkter som inneholder sement. Se ytterligere opplysninger i pkt. 11.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk verneklær etter behov.
Uegnede verneklær	Ingen anbefaling angitt.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Bruk vernedrakt hvis arbeidet innebærer så mye tilsmussing at vanlige arbeidsklær ikke beskytter mot hudkontakt med produktet.
Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Ved risiko for direkte kontakt eller sprut bør verneklær brukes. Referanser til relevante standarder: ISO 13688
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Det anbefales at man vasker seg eller dusjer og deretter bruker fuktighetskrem på den eksponerte huden.
Hudbeskyttelse, kommentar	Kan ved langvarig/ofte hudkontakt tørre ut huden med fare for sprekke-dannelser.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Støvtvikling.
Oppgaver som trenger åndedrettsvern	Bruk støvmaske klasse P2 ved arbeider som medfører støvtvikling.
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Maske med støvfilter. Filterapparater, type: Støvfilter P2 (for fint støv). Referanser til relevante standarder: EN 143
Ytterligere åndedrettsverntiltak	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvtvikling.

Termisk fare

Termisk fare	Ikke relevant.
--------------	----------------

Hygiene / miljø

Personlig beskyttelsesutrustning, kommentarer	Ingen anbefaling angitt.
Spesifikke hygienetiltak	Bruk egnet hudkrem for å motvirke uttørring av huden. Det bør være dusj nær

arbeidsplassen.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Produktet må ikke slippes direkte ut i avløp eller vassdrag.

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier

Bruk verneutstyr, se rubrikk 8.2 Følg etikettens bruksanvisning.

Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr, tilleggssin-formasjon

Alt verneutstyr bør være CE-merket. Forurensede klær må vaskes før de brukes igjen.

Eksponeringskontroll, kommentarer

Vask hender før pauser, toalettbesøk og ved arbeidets slutt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver
Farge	Grå
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke kjent.
pH	Status: I løsning Verdi: ~ 12 Kommentarer: Utrørt i vann
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: 1500 kg/m ³
Løslighet	Kommentarer: Blandbar med vann
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke relevant.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Ekspløse egenskaper	Ingen ekspløse egenskaper.

Oksiderende egenskaper	Ingen oksiderende egenskaper.
------------------------	-------------------------------

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Blandbarhet	Blandbar med vann.
Ledningsevne	Kommentarer:
Innhold av VOC	Verdi: < 5 Metode: ISO 16000-10 ISO 16000-3 ISO 16000-6 Kommentarer: 3 dager Verdi: = 5 Metode: ISO 16000-10 ISO 16000-3 ISO 16000-6 Kommentarer: 3 dager Vinylester Verdi: < 5 Metode: ISO 16000-10 ISO 16000-3 ISO 16000-6 Kommentarer: 28 dager
Dråpepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Løsemiddelinnhold	Kommentarer: Ikke relevant.
Vannreaktivitet	Ikke kjent.
Luftreaktivitet	Ikke kjent.
Gjennomtrengningstall	Kommentarer: Ikke kjent.
Flytepunkt	Kommentarer: Ikke kjent.
Partikkelstørrelse	Verdi: 0 – 0,4 mm
Kritisk trykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Utvidelseskoeffisient	Kommentarer: Ikke relevant.
Metningskonsentrasjon	Ikke relevant.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen farlige reaksjoner om forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold – se avsnitt 7
------------	---

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold – se avsnitt 7.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Produktet herder til en hard masse ved kontakt med vann og fuktighet.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke syrer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter når håndteres og lagres riktig.

Annen informasjon

Annen informasjon Pulveret reagerer med vann og danner sterkt alkalisk løsning av kalsiumhydroksid og herder til en fast masse.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Dolomit
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte
Komponent	Kopolymer av eddiksyrevinylester + vinylklorid + etylen
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte Test referanse: OECD 423 Analog konklusjon

Øvrige helsefareopplysninger

Hudetsing / hudirritasjon, menneskelig erfaring	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Virker sterkt etsende og fremkaller store smerter og alvorlige øyeskader. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig.
Generell luftveis- eller hudsensibilisering	Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan ha en avfettende virkning og forårsake allergisk reaksjon.
Luftveissensibilisering, annen informasjon	Høye konsentrasjoner av støv kan irritere luftveiene. Produktet er støvredusert. Faren for eksponering av respirabelt støv er derfor sterkt redusert.
Hudsensibilisering, ytterligere informasjon	Kan gi overfølsomhet ved kontakt med huden. Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sårdannelse og utvikles oftest langsomt.
Innånding	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker faren for å utvikle lungesykdommer.
Hudkontakt	Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sårdannelse og utvikles oftest langsomt.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.

Svelging	Ikke relevant.
Allergi	Produktet er klassifisert som allergifremkallende p.g.a. lang holdbarhetstid på produktet. Allergiske reaksjoner kan forekomme som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromater. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med produkter som inneholder sement. Se ytterligere forklaring i "Symptomer på eksponering".
Arvestoffskader	Ikke relevant.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Ikke relevant.
Reproduksjonsskader	Ikke relevant.
Reproduksjonstoksisitet, menneskelig erfaring	Ikke relevant.
Vurdering av reproduksjonstoksisitet, klassifisering	Ikke relevant.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Ikke relevant.
I tilfelle hudkontakt	Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sårdannelse og utvikles oftest langsomt.
I tilfelle innånding	Innånding av støv kan virke irriterende på de øvre luftveiene
I tilfelle øyekontakt	Irriterer øynene.
Annen informasjon	Produktet inneholder sement som er kromreduert (<0,0002 %) med jernsulfat som omdanner 6-verdig krom til 3 verdig. Seksverdig kromsalter i sement er løselig og kan blandet med vann danne helseskadelig løsning. Ved tilsats av jernsulfat for kromreduering fra 6- til 3- verdig krom er denne helserisikoen vesentlig redusert. Reduksjonseffekten i ren sement er minst 6 måneder og i mørtel (pga. blanding med sand) minst 12 måneder dersom produktet lagres tørt i lukket emballasje. Faremomentene gjelder ikke tørt pulver, bare når dette opptrer i fuktig eller vått miljø. Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Kalkstein
Akutt akvatisk fisk	Verdi: > 100 mg/l Testvarighet: 96 timer Metode: LC50
Komponent	Dolomit
Akutt akvatisk fisk	Verdi: > 10000 mg/l Testvarighet: 96 timer
Komponent	Dolomit
Akutt akvatisk alge	Verdi: > 200 mg/l Testvarighet: 72 timer
Komponent	Dolomit
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: > 1000 mg/l

Økotoksisitet	Testvarighet: 48 timer
Akvatisk, kommentarer	Produktet forventes ikke å være giftig for vannorganismer. LC50 verdi for giftighet i vann er ikke påvist. Imidlertid vil innblanding av sement i vann øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss toksisk virkning på livet i vann under gitte forutsetninger. Klassifiseres ikke som miljøskadelig. Men produktet må ikke ledes ut til kloakk eller vannløp eller deponeres hvor det kan påvirke jord eller overflatevann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse	Produktet inneholder ikke PBT eller vPvB-stoffer.
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Produktet er ikke biologisk nedbrytbar.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet er ikke biologisk nedbrytbar, men vil herde i kontakt med vann.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen bioakkumulering er indikert.
---------------------------	------------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke ansett som mobil.
Overflatespenning	Kommentarer: Ikke kjent.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
Miljøopplysninger, konklusjon	Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i klokker. Når produktet brukes til de angitte formål og håndteres ifølge bruksanvisningen, utgjør produktet minimal risiko for negative miljøbelastninger.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Herdet materiale er ikke farlig avfall. Deponeres i henhold til lokale regler på kommunal avfallsplass. Betongrester og avfall kan gjenvinnes eller brukes som fyllingsmateriale. Koden for farlig avfall nevnt (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 170106 blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein,

	takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
	Avfallskode EAL: 170101 betong Klassifisert som farlig avfall: Nei
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150101 emballasje av papir og papp/kartong Klassifisert som farlig avfall: Nei
NORSAS	7096
Annen informasjon	Kontaminert emballasje må tømmes for rester. Det kan etter rengjøring gis til resirkulering. Urenset emballasje må fjernes på samme måte som produktet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).
------------------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vurderte restriksjoner	Ved vurdering er det ikke identifisert restriksjoner.
Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH)	Ingen begrensninger identifisert.
Andre krav til merking	Ingen andre merkekrav.
EU-direktiv	EUs forordning nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II m/endringer. EUs forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC) nr. 1272/2008 m/endringer. Vedlegg XIV – Liste over stoffer som krever autorisasjon. Stoffet som gir stor grunn til bekymring. Vedlegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige

	stoffer. Kommisjonsforordning (EU) nr. 413/2010 m/endringer.
Annen merkeinformasjon	Ikke relevant.
Yrkesmessige begrensninger i henhold til EU	Ingen begrensninger identifisert.
Biocider	Nei
Nanomateriale	Nei
Referanser (Lover/ Forskrifter)	EUs forordning nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II. EUs forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC)) nr. 1272/2008 m/endringer Vedlegg XIV – Liste over stoffer som krever autorisasjon. Med endringer. Vedlegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier nr. 1358 06.12.2011 m/endringer. Kommisjonsforordning (EU) nr. 413/2010 m/endringer. ADR/RID 2017 forskrift nr. 384 01. april 2009. Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften m/endringer).
Deklarasjonsnr.	170548

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Ikke bestemt.
Eksposeringsscenarier for blandingen	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette databladet er utarbeidet på grunnlag av opplysninger fra underleverandører og er i henhold til opplysninger i vår besittelse på den sist angitte dato for revisjon. De opplysninger som er gitt er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, bearbeiding, lagring og transport. Det forutsettes at produktet benyttes i henhold til beskrivelse på emballasjen eller annen teknisk beskrivelse utarbeidet av Flisekompaniet AS. Enhver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser skjer på brukerens eget ansvar.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; STOT SE 3; H335;
Siste oppdateringsdato	28.05.2014
Versjon	2
URL for bruksanvisning	http://www.flisekompaniet.no

URL for brosjyre	http://www.flisekompaniet.no
URL for teknisk informasjon	http://www.flisekompaniet.no